

איחוד יחידות מערך הסייבר הלאומי

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטת ממשלה מס' 3611 מיום 7.8.11 שעניינה "קידום היכולת הלאומית במרחב הקיברנטי" (להלן - **החלטה 3611**), החלטה מס' 2443 מיום 15.2.15 שעניינה "קידום אסדרה לאומית והובלה ממשלתית בתחום הסייבר" (להלן - **החלטה 2443**), החלטה מס' 2444 מיום 15.2.15 שעניינה "קידום ההיערכות הלאומית להגנת הסייבר" (להלן - **החלטה 2444**) (להלן - **החלטות המערך**), ולצורך המשך ריכוז המאמץ להגנת מרחב הסייבר האזרחי של ישראל במסגרת מערך מאוחד:

1. איחוד יחידות הסמך

- א. לאחד את שתי יחידות הסמך המרכיבות את מערך הסייבר הלאומי במשרד ראש הממשלה - מטה הסייבר הלאומי, כהגדרתו בהחלטה 3611 (להלן - **המטה**) והרשות הלאומית להגנת הסייבר, כהגדרתה בהחלטה 2444 (להלן - **הרשות**), ליחידת סמך אחת במשרד ראש הממשלה, שתיקרא: "מערך הסייבר הלאומי" (להלן - **המערך**).
- ב. ראש המערך יפעל בתיאום עם נציבות שירות המדינה ואגף התקציבים במשרד האוצר להשלמת איחוד יחידות הסמך, ובכלל זה גיבוש מבנה ארגוני משולב, מבנה אגפים ותקני כוח אדם, תוך טיוב מקורות שיתפנו כתוצאה מהמהלך; זאת עד ליום 1.7.2018.
- ג. ראש המערך ונציב שירות המדינה ידווחו לראש הממשלה על התקדמות תהליך האיחוד עד ליום 31.3.2018.
- ד. לא יאוחר מיום 1.7.2018 יפעל המערך כיחידת סמך אחת, וראש המערך יעדכן את ראש הממשלה על סיום תהליך האיחוד.

2. יעדים, תפקידים וסמכויות

- א. יעדי המערך, תפקידיו וסמכויותיו יהיו אלה של המטה והרשות, הקבועים בחוק, בהחלטות המערך וכן בהחלטות המפורטות בנספח א'.
- ב. להנחות את ראש המערך לשמר ולחזק את היכולת המבצעית במסגרת המערך המאוחד, ולהמשיך את תהליך ההקמה וההעצמה של יכולת זו, כפי שהחלה לקום ברשות, וזאת לצד המשך בניין הכח הטכנולוגי.

3. ראש המערך - מינויו ותנאי העסקתו

- א. ראש המערך יהיה בעל מומחיות, רקע וניסיון בתחומים הנוגעים לענייני הסייבר של מדינת ישראל.
- ב. ראש המערך יהיה כפוף ישירות לראש הממשלה.
- ג. בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, ובהמשך להצעת ועדת השירות בשיבתה מיום 5.12.2017, לפטור מחובת המכרז הפומבי את משרת

ראש המערך, ולקבוע כי מינויו יהיה בידי ראש הממשלה, באישור הממשלה, לאחר קבלת חוות דעתה של ועדת המינויים בכל הנוגע לכישוריו של המועמד והתאמתו למשרה בהתאם להחלטת הממשלה מס' 345 מיום 14 בספטמבר 1999. בהתאם לזאת, להוסיף את משרת ראש המערך לתוספת השנייה לפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 ולגרוע מהתוספת האמורה את משרת ראש הרשות.

ד. ראש המערך ימונה לתקופה של שלוש שנים, אשר ניתן יהא להאריכה לתקופה של עד שלוש שנים נוספות.

ה. שכרו ותנאי שירותו של ראש המערך יהיו כשל מנכ"ל משרד ממשלתי.

4. הוראות מעבר

החל מיום 1.1.2018, ראש המערך יהיה אחראי למכלול פעילותן של יחידות המערך ויישא בתפקידים ובסמכויות של ראש המטה וראש הרשות, כפי שנקבעו בהחלטות המערך וכן בהחלטות המפורטות בנספח א'.
באשר לסמכויות שנקבעו בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים (הוראת שעה), התשע"ו-2016 ובתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017, ראש המערך ישמש כראש הרשות, וזאת כל עוד חקיקה זו בתוקף.

נספח א'

החלטת ממשלה מס' 1046 מיום 15.12.13
החלטת ממשלה מס' 1815 מיום 6.7.14
החלטת ממשלה מס' 1985 מיום 21.8.14
החלטת ממשלה מס' 2097 מיום 10.10.14
החלטת ממשלה מס' 2115 מיום 22.10.14
החלטת ממשלה מס' 153 מיום 28.6.15
החלטת ממשלה מס' 528 מיום 6.9.15
החלטת ממשלה מס' 1074 מיום 31.1.16
החלטת ממשלה מס' 1085 מיום 4.2.16
החלטת ממשלה מס' 1933 מיום 30.8.16
החלטת ממשלה מס' 2287 מיום 13.1.17
החלטת ממשלה מס' 2292 מיום 15.1.17
החלטת ממשלה מס' 2733 מיום 11.6.17
החלטת ממשלה מס' 2857 מיום 20.7.17

דברי הסבר

כללי

מטה הסייבר הלאומי (להלן- המטה) הוקם בהחלטת ממשלה מס' 3611 מיום 7.8.11 (להלן – החלטה 3611) כגוף מטה לראש הממשלה, לממשלה ולוועדותיה לטובת גיבוש אסטרטגיה ומדיניות לאומית בתחום הסייבר. בהחלטת ממשלה מס' 2444 מיום 15.2.15 (להלן- החלטה 2444) הוחלט על הקמתה של הרשות הלאומית להגנת הסייבר (להלן – הרשות), כגוף האופרטיבי המרכזי להגנת הסייבר בישראל, וכן הוחלט להקים את מערך הסייבר הלאומי, הכולל את הרשות והמטה כשתי יחידות סמך עצמאיות למשרד ראש הממשלה. כמו כן, נקבע בהחלטה 2444 כי ראש מטה הסייבר הלאומי (להלן – ראש המטה) ימשיך בהובלת המדיניות והאסטרטגיה בתחום הסייבר ברמה הלאומית, בהתאם לתפקידי המטה כאמור בהחלטה 3611, וכי הוא ישמש גם כראש המערך ויופקד על אישור תכניות העבודה של הרשות, בעוד שראש הרשות הלאומית להגנת הסייבר (להלן – ראש הרשות) יישא באחריות המלאה למימוש ייעוד הרשות ותפקידיה, ובכלל זה פעילותה האופרטיבית, ניהול משימותיה ועובדיה.

מטרת הצעת ההחלטה היא לקבוע שיחידות מערך הסייבר הלאומי, המטה והרשות, יפעלו תחת ראש אחד אשר יישא באחריות הכוללת והמלאה לפעילות המערך, ולאחד את המטה והרשות הפועלים כיום כשתי יחידות סמך נפרדות, ליחידת סמך אחת.

לנוכח חשיבותו הרבה של תפקודו התקין של מרחב הסייבר לביטחון הלאומי ולפעילות המשקית האזרחית, הצעת ההחלטה מבטאת את החשיבות שרואים ראש הממשלה והממשלה בהמשך קידום בניין הכוח והפעלתו, המשך רתימה ושותפות של גורמי הממשלה הרלבנטיים לתהליך זה, ותוך הקפדה יתירה על שימור הכשירויות שכבר הוקמו.

לעניין סעיף 1 – איחוד יחידות הסמך

כאמור, בהחלטה 3611 הוקם המטה, וזאת כגוף מטה לראש הממשלה, לממשלה ולוועדותיה, אשר ממליץ על אסטרטגיה ומדיניות לאומית ומקדם את יישומה בתחום הסייבר; לרבות בניין הכוח הלאומי בסייבר בדגש ובפרט על מחקר ופיתוח וטכנולוגיות סייבר מתקדמות להגנת מרחב הסייבר, וכן לעידוד התעשייה והאקדמיה, וכל זאת במטרה ליצור ולחזק מובילות עולמית בתחום הסייבר.

במסגרת מימוש ייעודו, פיתח המטה תפיסה ואסטרטגיה לאומית כוללת לקידום הגנת הסייבר. תפיסה זו, התקבלה על ידי הממשלה בהחלטה 2444, אשר במרכזה הוקמה הרשות. יחד עם החלטה מס' 2443 מיום 15.2.15, שלוש ההחלטות המצוינות לעיל (להלן – החלטות מערך הסייבר) מסדירות את ההיערכות המדינית בתחום הגנת הסייבר.

הרשות החלה בפעילותה בשנת 2016, ובמסגרת זאת, בפברואר 2016 החל בפעילות מבצעית אגף ה-CERT של הרשות המצוי בבאר שבע. באוגוסט 2016 תוקן החוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 (להלן – החוק להסדרת הביטחון), ובהתאם לצווים

שהוציא ראש הממשלה, הועברה האחריות להנחיית הגנת הסייבר בתשתיות קריטיות לחברות אזרחיות שמפעילות תשתיות קריטיות (כגון חברת חשמל, מקורות, המאגר הביומטרי) משירות הביטחון הכללי לרשות הלאומית להגנת הסייבר, בשני מהלכים שהסתיימו ביולי 2017. הקמתה של הרשות כחלק ממערך הסייבר הלאומי וכיחידת סמך עצמאית, נדרשה בזמנו על מנת לאפשר את עצם הקמתה כגוף מבצעי-ביטחוני משמעותי ובאופן מהיר ועל מנת להקצות לה את מלוא תשומת הלב הניהולית והמשאבים הנדרשים. כמו כן, היה נכון לשמור על המטה כגוף המקיים פעילות שמטרתה חשיבה לטווח ארוך לטובת הבטחת המשך בניין הכח ושמירה על עליונות טכנולוגית בהיבטי תחומי הגנת הסייבר. יחד עם זאת, וכפי שהדבר נכון לכל גוף חדש אשר מוקם, בממשלה ומחוצה לה, היה ברור כי בהמשך הדרך יהיה מקום לבחון מחדש את המבנה הארגוני של המערך כדי להתאים אותו למצב הדברים העדכני בשטח ולצרכים המשתנים תמידית בתחום.

בעקבות הנחיית ראש הממשלה כי יש לפעול לריכוז מאמץ בתחום הגנת הסייבר, וכחלק ממדיניות הממשלה למיקסום תועלות ומיצוי אפקטיבי של משאבים, איחוד המטה והרשות לכדי יחידת סמך אחת, יסייע להתמודדות וטיפול אחוד עם האיומים במרחב הסייבר וכן יאפשר ראייה הוליסטית לאתגרים הדורשים מענה מבצעי מבוסס על פתרונות עילית טכנולוגיים, למימוש סינרגיה מיטבית מקצועית וארגונית וניצול מיטבי של ההזדמנויות הלאומיות הטמונות במרחב זה. על כן, מוצע לאחד את שתי יחידות הסמך של המערך האמורות לעיל, לכדי יחידת סמך אחת במשרד ראש הממשלה אשר תיקרא "מערך הסייבר הלאומי".

ראש המערך יפעל בתיאום עם נציבות שירות המדינה ואגף התקציבים במשרד האוצר להשלמת איחוד יחידות הסמך, ובכלל זה גיבוש מבנה ארגוני משולב, מבנה אגפים ותקני כוח אדם, תוך טיוב מקורות שיתפנו כתוצאה מהמהלך.

לעניין סעיף 2 – יעדים, תפקידים וסמכויות

מוצע לקבוע כי מערך הסייבר הלאומי יפעל תחת ראש מערך אחד, הוא ראש מערך הסייבר הלאומי (להלן – ראש המערך), אשר יהיה אחראי כלפי ראש הממשלה והממשלה באופן מלא לכלל ייעודי המערך ותפקידיו, הכוללים הן את ייעוד המטה ותפקידיו והן את ייעוד הרשות ותפקידיה, (וזאת בשונה מהמצב כיום, לפיו האחריות של ראש המערך היא ביחס לייעודי המטה ותפקידיו ולאישור תכניות העבודה של הרשות).

לפי ההצעה, מערך הסייבר הלאומי, מעצם היותו יחידת סמך אחת המאחדת את המטה והרשות, יהווה גוף אזרחי בעל מאפיינים ביטחוניים-אופרטיביים, ויפעל בהתאם לייעודם, תפקידיהם, סמכויותיהם ואחריותם של המטה והרשות לפי החלטות מערך הסייבר ולפי ההחלטות המנויות בנספח א' להצעה זו, וכן לפי הדין; זאת, תוך שימור, חיזוק ומיצוב היכולות המבצעיות הקיימות והמשך תהליך ההקמה וההעצמה של יכולות אלו. מכאן, שראש המערך יהיה אחראי למכלול פעילותן של יחידות המערך, לרבות תפקידיו, משימותיו, יחידותיו הארגוניות ועובדיו, ויישא בסמכות ובאחריות לפי החלטות ממשלה ועל פי כל דין. במהלך שנת 2016 קודמה חקיקה אשר העבירה את האחריות למערכות ממוחשבות חיוניות

לפי החוק להסדרת הבטחון אל הרשות הלאומית להגנת הסייבר (למעט גופי תקשורת שנותרו באחריות שב"כ). בהתאם לחקיקה זו הושלמה העברת האחריות בשנת 2017. על כן מוצע כי ראש המערך יכהן גם בתפקידים המוקנים כיום לראש הרשות לפי החלטות הממשלה, ודברי החקיקה שהתקבלו מאז הקמת הרשות, ובמרכזם החוק להסדרת הביטחון.

בנוסף, מוצע להנחות את ראש המערך לבצע את מהלך האיחוד הארגוני לצד שימור וקידום היכולת המבצעית והמשך תהליך ההקמה וההעצמה של יכולת זו כפי שהחלה לקום ברשות, לטובת המשך מימוש האמור בהחלטות מערך הסייבר ולהוראות החוק להסדרת הביטחון, במסגרת המערך האחד.

לעניין סעיף 3 – מינוי ראש המערך

הנימוקים המרכזיים למתן פטור מלא מחובת מכרז, נעוצים בכך שלנוכח הסמכויות והתפקידים המוקנים כיום לראש המטה, מהות תפקידו ואופיו מחייבים מידה גבוהה של אמון ותיאום בין ראש המערך המיועד לבין ראש הממשלה והממשלה. כמו כן, מימושו והפעלתם של תפקידים וסמכויות אלה נעשים בתיאום שוטף עם ראש הממשלה וכי הממשקים לדרג המדיני, ובראשו ראש הממשלה, הם מרכיב חשוב במימוש התפקיד והאחריות הנגזרת ממנו. באשר לתפקידים ולסמכויות של ראש הרשות, המופקד על הרכיב הביצועי-רגולטורי, נראה כי אמנם, במימוש ובהפעלה של סמכויותיו ותפקידיו ראש הרשות הוא הגורם המקצועי המוביל, ומקבל את החלטות תוך שקילת שיקולים מקצועיים, הרי שלשם שקילת המימד הבטחוני (כמו לדוגמה, במקרה של טיפול בתקיפת סייבר נגד חברה אזרחית המספקת למשק שירות חיוני), נדרשים ממשקים ותיאום עם ראש הממשלה והממשלה. על כן על אף שלראש הרשות יש סמכויות ביחס למרחב האזרחי, הרי שהפעלת עיקר הסמכויות לא רק שאינה מחייבת עצמאות מוחלטת, אלא אף מחייבת תיאום עם ראש הממשלה והממשלה.

תפקידו של ראש המערך המיועד מאחד אפוא את שני הרכיבים, הן את רכיב גיבוש ויישום המדיניות והן את הרכיב הביצועי-רגולטורי. הגם שהתפקיד המיועד כולל גם סמכויות ביצועיות ורגולטוריות, נראה שמכלול מאפייני התפקיד, על כל רכיביו, מטה את הכף דווקא לכיוונו של פטור מלא.

בהתאם לנימוקים אלה, הציעה ועדת השירות, ביום 5.12.2017, בהתאם לסעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959, לפטור מחובת המכרז הפומבי את משרת ראש המערך, ולקבוע כי מינויו יהיה בידי ראש הממשלה, באישור הממשלה, לאחר קבלת חוות דעתה של ועדת המינויים בכל הנוגע לכישוריו של המועמד והתאמתו למשרה בהתאם להחלטת הממשלה מס' 345 מיום 14 בספטמבר 1999.

נוכח כל אלה מוצע, כי משרת ראש המערך בהתאם להצעת ועדת שירות המדינה ולפי הצעה זו, תהא פטורה מחובת מכרז פומבי ומינויו של ראש המערך ייעשה על ידי ראש הממשלה, באישור הממשלה, ויהיה כפוף אליו ישירות. ראש המערך יהיה בעל מומחיות, רקע וניסיון בתחומים הנוגעים לענייני הסייבר של מדינת ישראל. כישוריו של המועמד לראש המערך והתאמתו למשרה ייבדקו על ידי ועדת המינויים בראשות נציב שירות המדינה, בהתאם להחלטת ממשלה מס' 345 מיום 19.9.1999; תקופת המינוי תהיה לכהונה של שלוש שנים עם

אפשרות הארכה בעד שלוש שנים נוספות. בהתאם לזאת, מוצע להוסיף את משרת ראש המערך לתוספת השנייה לפי סעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 ולגרוע מהתוספת האמורה את משרת ראש הרשות.

לעניין סעיף 4 – הוראות מעבר

על מנת שלא לפגוע בפעילות השוטפת של הגופים, מוצע לקבוע כי ראש המערך שימונה החל מיום 1.1.2018 יהיה אחראי למכלול פעילותן של יחידות המערך (כלומר – שתי יחידות הסמך המטה והרשות) ויישא בתפקידים ובסמכויות של ראש המטה וראש הרשות, כפי שנקבעו בהחלטות המערך וכן בהחלטות המפורטות בנספח א'. מאחר שיש חשיבות לשימור הרציפות המבצעית והאחריות הכוללת ביחידות המערך, נדרש כי האחריות הכוללת תיכנס לתוקפה באופן מיידי.

ביחס לסמכויות הקבועות בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים (הוראת שעה), התשע"ו-2016 (להלן – הוראת השעה) ובתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017, מוצע לקבוע כי ראש המערך ישמש כראש הרשות. יצוין כי בהתאם להחלטה 2444 הנחתה הממשלה לקדם תזכיר חוק הגנת הסייבר, והעברת האחריות למערכות ממוחשבות חיוניות בוצעה בהוראת שעה. עקב כך מקדם כבר כיום מערך הסייבר הסדרה חקיקתית מלאה לנושא זה אשר במסגרתה צפויים להתבצע תיקונים עקיפים ובהם הפיכת הוראת השעה לדבר חקיקה קבוע.

אמנם מוצע להעביר את סמכויות ראש הרשות אל ראש המערך ולהכפיפו אליו בכל דבר וענין החל מיום 1.1.2018, עם זאת אין כל כוונה לבטל משרה זאת במועד האמור והנושא ייבחן במסגרת גיבוש המבנה הארגוני שייעשה בתיאום עם הנציבות בהתאם לסעיף 1(ב) להחלטה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה

אין

תקציב

לא רלוונטי

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

כאמור בסעיף 1 לעיל.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

שר האוצר – מאשר

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

החלטה מס' 3611 מיום 7.8.11

החלטה מס' 2443 מיום 15.2.15

החלטה מס' 2444 מיום 15.2.15

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

מצ"ב.

סיווגים

סיווג ראשי : 01ביצועי ;

תחום פעולה עיקרי :

מוגש על ידי ראש הממשלה

כ"ו בכסלו התשע"ח
14 בדצמבר 2017

ירושלים, כ"ה בכסלו התשע"ח
13 בדצמבר 2017
סימוכין: 8501601260

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה ולוועדות שרים

נושא הצעת ההחלטה: איחוד יחידות מערך הסייבר הלאומי.

תמצית ההצעה בהתייחס להיבטי המשפטיים:

- מטה הסייבר הלאומי (להלן - **המטה**) הוקם בהחלטת ממשלה מס' 3611 מיום 7.8.11 (להלן - **החלטה 3611**) כגוף מטה לראש הממשלה, לממשלה ולוועדותיה לטובת גיבוש אסטרטגיה ומדיניות לאומית בתחום הסייבר. בהחלטת ממשלה מס' 2444 מיום 15.2.15 (להלן - **החלטה 2444**) הוחלט על הקמתה של הרשות הלאומית להגנת הסייבר (להלן - **הרשות**), כגוף האופרטיבי המרכזי להגנת הסייבר בישראל, וכן הוחלט להקים את מערך הסייבר הלאומי. הכולל את הרשות והמטה כשתי יחידות סמך עצמאיות למשרד ראש הממשלה. עוד נקבע בהחלטה 2444 כי ראש המטה ימשש גם כראש המערך ויופקד על אישור תכניות העבודה של הרשות, בעוד שראש הרשות יישא באחריות המלאה למימוש ייעוד הרשות ותפקידיה, ובכלל זה פעילותה האופרטיבית, ניהול משימותיה ועובדיה.
- כעת, כשנתיים לאחר תחילת פעילותה של הרשות, מוצע לאחד את שתי יחידות הסמך, המטה והרשות, ליחידת סמך אחת למשרד ראש הממשלה, שתיקרא "מערך הסייבר הלאומי" (להלן - **המערך המאוחד**). בהתאם, מוצע כי יעדי המערך המאוחד, תפקידיו וסמכויותיו יהיו אלה של המטה והרשות, הקבועים בחוק ובהחלטות הממשלה השונות. זאת, תוך שימור וחיזוק היכולת המבצעית במסגרת המערך המאוחד לצד המשך בניין הכח הטכנולוגי. בדברי ההסבר להצעה צוין כי איחוד זה מוצע לשם ריכוז מאמץ בתחום הגנת הסייבר, וכחלק ממדיניות הממשלה למיקסום תועלות ומיצוי אפקטיבי של משאבים.
- תפקידו של ראש המערך המאוחד כולל, על פי הצעת ההחלטה, שני ענפי פעילות – ענף גיבוש ויישום מדיניות, שכיום ממלא ראש המטה, וענף הכולל רכיבים מבצעיים ורגולטוריים בהגנת הסייבר, שכיום ממלא ראש הרשות. בפניית משרד ראש הממשלה לוועדת שירות המדינה מיום 3.12.2017, הובהר כי מהות תפקידו של ראש המטה מחייבת מידה גבוהה של אמון ותיאום בינו לבין ראש הממשלה והממשלה, וכי הממשקים לדרג המדיני, ובראשו ראש הממשלה, הם מרכיב חשוב במימוש התפקיד והאחריות הנגזרת ממנו. באשר לסמכויות ולתפקידים המוקנים כיום לראש הרשות, הובהר כי אמנם במימוש ובהפעלה של סמכויות ותפקידים אלה ראש הרשות הוא הגורם המקצועי המוביל, והחלטותיו מתקבלות תוך שקילת שיקולים מקצועיים, אולם לשם שקילת המימד הבטחוני, כמו לדוגמה, במקרה של טיפול בתקיפת סייבר נגד חברה אזרחית המספקת למשק שירות חיוני, נדרשים ממשקים ותיאום עם ראש הממשלה והממשלה. על כן, על אף שלתפקיד סמכויות ביחס למרחב האזרחי, הרי שהפעלת עיקר הסמכויות לא רק שאינה מחייבת עצמאות מוחלטת, אלא אף מחייבת תיאום עם ראש הממשלה והממשלה.

בהתאם לנימוקים אלה, ולפי סעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959 (להלן - **חוק המינויים**), מוצע לאשר את הצעת ועדת שירות המדינה, בישיבתה מיום 5.12.2017, לפטור מחובת המכרז הפומבי את משרת ראש המערך המאוחד, ולקבוע כי מינויו יהיה בידי ראש הממשלה, באישור הממשלה, לאחר קבלת חוות דעתה של ועדת המינויים בכל הנוגע לכישוריו של המועמד והתאמתו למשרה בהתאם להחלטת הממשלה מסי' 345 מיום 14.9.1999. כמו כן, מוצע להוסיף את משרת ראש המערך המאוחד לתוספת השנייה לפי סעיף 23 לחוק המינויים ולגרוע מהתוספת האמורה את משרת ראש הרשות.

בהתאם למאפייני משרת ראש המערך המאוחד, ובדומה לתקופת הכהונה שנקבעה לראש המטה בהחלטה 3611, מוצע לקבוע כי תקופת הכהונה של ראש המערך המאוחד תהא של שלוש שנים, עם אפשרות להארכתה לתקופה של עד שלוש שנים נוספות.

4. על אף שעל פי הצעת ההחלטה הליך איחוד יחידות הסמך צפוי להסתיים בעוד כחצי שנה, מוצע כי כבר החל מיום 1.1.2018 ראש המערך יהיה אחראי למכלול פעילותן של יחידות המערך ויישא בתפקידים ובסמכויות של ראש המטה וראש הרשות, כפי שנקבעו בהחלטות הממשלה השונות. באשר לסמכויות הסטטוטוריות הקבועות בחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים (הוראת שעה), התשע"ו-2016 (להלן - **הוראת השעה**) ובתקנות הגנת הפרטיות (אבטחת מידע), התשע"ז-2017, מוצע כי ראש המערך ישמש כראש הרשות, כל עוד חקיקה זו בתוקף.

בדברי ההסבר להצעת ההחלטה הובהר כי אמנם מוצע להעביר את סמכויות ראש הרשות אל ראש המערך ולהכפיפו אליו בכל דבר וענין החל מיום 1.1.2018, עם זאת אין כל כוונה לבטל משרה זו במועד האמור והנושא ייבחן במסגרת גיבוש המבנה הארגוני שיעשה בתיאום עם נציבות שירות המדינה, כאמור בסעיף 1(ב) להצעת ההחלטה.

בהחלטה 2444 הנחתה הממשלה להכין תזכיר חוק הגנת הסייבר, והעברת האחריות למערכות ממוחשבות חיוניות נעשתה בהוראת השעה. בדברי ההסבר להצעת ההחלטה דגן צוין כי מערך הסייבר פועל להכנת הסדרה חקיקתית מלאה בתחום זה, שבמסגרתה צפויים להיכלל תיקונים עקיפים, ובהם הפיכת הוראת השעה להוראה קבועה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

1. כאמור לעיל, כפועל יוצא של איחוד יחידות הסמך, ראש המערך המאוחד יישא בתפקידים ובסמכויות של ראש המטה וראש הרשות. במסגרת זו נבחן אם איחוד התפקידים והסמכויות יוצר חשש לניגוד עניינים מוסדי. בפרט, נבחן אם קיים חשש לניגוד עניינים ביחס לתפקיד יו"ר ועדת ההיגוי להגנה על מערכות ממוחשבות חיוניות (להלן - **ועדת ההיגוי**), בהתאם לתפקידה ולהרכבה, כפי שתוקנו בהחלטה 2444. בהתאם להחלטה 2444, תפקיד ועדת ההיגוי לעסוק במערכות ממוחשבות חיוניות ולאשר את הצעות השב"כ בדבר הוספה של גוף לתוספת הרביעית לחוק להסדרת הביטחון בגופים ציבוריים, התשנ"ח-1998 (להלן - **החוק להסדרת הביטחון**). ראש המטה מכהן כיו"ר ועדת ההיגוי, וחברים בה, בין היתר ראש הרשות ונציגים של גופים שונים.

בהתאם להוראת השעה, ראש הרשות משמש כ"קצין המוסמך", קרי הוא הגורם האחראי בפועל על הנחיית הגופים המפעילים מערכות ממוחשבות חיוניות (כמו חברת חשמל, בנק הדם וכו'). כמו כן, כפועל יוצא מהוראת השעה, ראש הרשות מעלה הצעות לדיון בוועדת ההיגוי לשם הוספת גופים לתוספת החמישית לחוק להסדרת הביטחון.

נוכח הרכב ועדת ההיגוי ותפקידיה, כפי שתוקנו בהצעה 2444, וכן בהתאם להצעה דנן, שלפיה ראש המערך המאוחד ישא באחריות כוללת להגנת הסייבר, ובכלל זאת ביחס לגופים המפעילים מערכות ממוחשבות חיוניות, אנו סבורים כי נשמר האיזון בוועדת ההיגוי באופן שאינו מקים חשש לניגוד עניינים בהקשר זה. בענין זה יוער כי החלטות ועדת ההיגוי, בהקשר להוספת גופים לתוספת לחוק הסדרת הביטחון, טעונות אישור ראש הממשלה, השר לביטחון פנים והשר הממונה על התחום שבו פועל הגוף וכן אישורה של ועדת הפנים של הכנסת.

2. באשר להעברת הסמכויות לראש המערך החל מיום 1.1.2018, יצוין כי בהתאם לאמור בפניית משרד ראש הממשלה לוועדת שירות המדינה, ראש המערך המכהן מסיים את כהונתו, לאחר שזו הוארכה, ביום 31.12.2017. הואיל ובין כלל הסמכויות המועברות לראש המערך החל ממועד זה מועברת גם סמכותו המבצעית-רגולטורית של ראש הרשות ביחס לתשתיות קריטיות, כ"קצין המוסמך" לפי החוק להסדרת הביטחון, יש לוודא שנשמר רצף איוש של הנושא בסמכות זו. בענין זה, יוער כי בהצעת ההחלטה דנן מוצע, כאמור, לפטור מחובת מכרז פומבי את משרת ראש המערך המאוחד, ובהתאם, ככל שהצעה זו תאושר על ידי הממשלה, ניתן יהיה לאייש משרה זו באופן מהיר יחסית. מכל מקום, גם אם משרה זו לא תאוּש באופן קבוע עד ליום 1.1.2018, הרי שלפי סעיף 23 לחוק המינויים, רשאי ראש הממשלה, בהתייעצות עם נציב שירות המדינה, להטיל תפקיד זה של ראש המערך המאוחד על עובד מדינה אחר לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים. ניתן להאריך תקופה זו באופן ובנסיבות הקבועות בסעיף 23(ג) לחוק המינויים. מכאן, שקביעת מועד קשיח (1.1.2018) להעברת סמכויות כאמור אין בה כדי למנוע רצף באיוש הנושא בסמכות זו.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

הערות הלשכה המשפטית של נציבות שירות המדינה הוטמעו בנוסח ההצעה.

עמדת היועצים המשפטיים של המשרדים שהשרים העומדים בראשם מגישים את ההצעה:

בשים לב לאמור לעיל, אין מניעה משפטית לאשר את הצעת ההחלטה.

אורלי פישמן אורן, עו"ד
סגנית בכירה ליועצת המשפטית